

Η συναλλαγματική πολιτική, στα πλαίσια της ONE, εκφράζεται με την παρακολούθηση της ισοτιμίας του ευρώ έναντι τρίτων νομισμάτων, με τη διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για παρεμβάσεις στις αγορές συναλλάγματος, την παρακολούθηση των τρεχόντων ταμιακών διαθεσίμων και πράξεων των εθνικών κεντρικών τραπεζών, τους συντελεστές μετατροπής του ευρώ στη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, τη δημοσίευση συναλλαγματικών ισοτιμιών αναφοράς και την παρακολούθηση του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών Νο 2 που αφορά τις χώρες σε παρέκκλιση. Η συναλλαγματική πολιτική αποτελεί ένα ουσιώδες μέρος των γενικών προσανατολισμών οικονομικής πολιτικής και μαζί με τη νομισματική πολιτική αποβλέπει στη σταθερότητα των τιμών και των επιτοκίων και τον επηρεασμό των επιτοκίων σε διεθνές επίπεδο ώστε να υπάρξει ένα παγκόσμιο κοινά αποδεκτό σύστημα συναλλαγματικής σταθερότητας και ελεγχόμενων κρίσεων. Από την άποψη αυτή έχει σημασία και η εκπροσώπηση του Ευρωσυστήματος στους διεθνείς οργανισμούς και συνδιασκέψεις.

K1) ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΕ

Η διαμόρφωση της συναλλαγματικής πολιτικής της ΕΕ ανήκει στο EURO-X Council (το ECOFIN χωρίς τις χώρες out) ενώ η παρακολούθηση της καθημερινής πολιτικής συναλλαγματικών ισοτιμιών και οι παρεμβάσεις στις αγορές συναλλάγματος στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Η τελευταία συμβάλλει συμβουλευτικά στη διαμόρφωση της συναλλαγματικής πολιτικής την οποία εφαρμόζει με αποφάσεις που λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία στην Εκτελεστική Επιτροπή αυτής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 109 της Συνθήκης:

- 1)** Το Συμβούλιο ECOFIN με ομόφωνη απόφαση των μελών του και μετά από σύσταση της ΕΚΤ ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αφού συμβουλευθεί την ΕΚΤ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να συνάψει επίσημες συμφωνίες για ένα σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών για το ευρώ έναντι των μη κοινοτικών νομισμάτων. Το Συμβούλιο ECOFIN μπορεί, με ειδική πλειοψηφία και μετά από σύσταση της ΕΚΤ ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αφού συμβουλευθεί την ΕΚΤ, να υιοθετεί, να προσαρμόζει ή να εγκαταλείπει τις κεντρικές ισοτιμίες του ευρώ στα πλαίσια του συναλλαγματικού συστήματος. Όλες οι ανωτέρω ενέργειες δεν πρέπει να βλάπτουν τον πρωταρχικό σκοπό του ΕΣΚΤ που είναι η σταθερότητα των τιμών.
- 2)** Σε περίπτωση απουσίας ενός συναλλαγματικού συστήματος έναντι ενός ή περισσοτέρων μη κοινοτικών νομισμάτων, το Συμβούλιο ECOFIN με ειδική πλειοψηφία και μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αφού συμβουλευθεί την ΕΚΤ και μετά από σύσταση της ΕΚΤ, διαμορφώνει γενικούς προσανατολισμούς συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι των ανωτέρω νομισμάτων. Μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει ένα σύστημα ισοτιμιών και για το λόγο αυτό οι γενικοί προσανατολισμοί αποκτούν ιδιαίτερη αξία.
- 3)** Σε περίπτωση συμφωνιών που αφορούν θέματα συστημάτων νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής η σχετική διαπραγμάτευση με ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς γίνεται από το Συμβούλιο ECOFIN. Αφού συμβουλευθεί την ΕΚΤ και μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία για τις διαπραγματευτικές θέσεις και για τη σύναψη τέτοιων συμφωνιών. Οι ανωτέρω διευθετήσεις στοχεύουν στην εκπροσώπηση της ΕΕ με ενιαία θέση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχει ενεργά στις διαπραγματεύσεις. Οι συναπτόμενες συμφωνίες είναι δεσμευτικές για την ΕΚΤ, τα κοινοτικά ιδρύματα και τα κράτη μέλη.
- 4)** Το Συμβούλιο ECOFIN μετά από πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αφού συμβουλευθεί την ΕΚΤ αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία για τις θέσεις της ΕΕ σε διεθνές επίπεδο όσον αφορά ζητήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την ONE. Ομοφωνία απαιτείται για την εκπροσώπηση της ΕΕ.
- 5)** Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν μπορούν να περιορίσουν την ευχέρεια των κρατών μελών να συμμετέχουν σε διαπραγματεύσεις με διεθνείς οργανισμούς και να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες. Οι γενικοί προσανατολισμοί συναλλαγματικής πολιτικής αφορούν μόνο τα κράτη που έχουν υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα. Για το λόγο αυτό διαμορφώνονται στο EURO X Council που αποτελείται από τους υπουργούς εθνικής οικονομίας και οικονομικών των κρατών που μετέχουν από 1/1/1999 και μετά στη ζώνη του ευρώ. Ανάλογα επηρεάζεται και η διεθνής εκπροσώπηση της ΕΕ όσον αφορά θέματα ONE. Όπως είδαμε, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βιέννης εγκρίθηκε η μορφή εκπροσώπησης. Η ΕΕ συμμετέχει στις συνόδους της Ομάδας των 7 (G 7), όταν συζητούνται χρηματοοικονομικά θέματα, με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου ECOFIN, ή αν ο πρόεδρος είναι από κράτος μέλος εκτός της ζώνης του ευρώ με τον Πρόεδρο της Ομάδας Ευρώ (EURO X Council), επικουρούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για άλλα θέματα ιδιαίτερης σημασίας για την ONE, οι απόψεις της ΕΕ θα υποβάλλονται στο Συμβούλιο Διοικητών του ΔΝΤ από το μέλος του γραφείου του Εκτελεστικού Συμβουλίου εκείνου του κράτους μέλους που ασκεί την προεδρία του ευρώ επικουρούμενο από αντιπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Όσον αφορά την εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ισχύουν τα εξής:

α) Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ μετέχει στην ομάδα των Υπουργών Οικονομικών και Διοικητών της Ομάδας των 7 (G7) όταν συζητούνται θέματα ONE όπως π.χ. θέματα συναλλαγματικών ισοτιμιών και η πολυμερής εμποτσία.

β) Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ μετέχει στις συνεδριάσεις των Διοικητών της Ομάδας των 10 (G 10).

γ) εκπρόσωποι της ΕΚΤ συμμετέχουν στις Επιτροπές που λειτουργούν υπό την αιγίδα της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS), δηλαδή τη Διαρκή Επιτροπή Ευρωνομίσματος που μετονομάστηκε σε Επιτροπή του Παγκόσμιου Χρηματοπιστωτικού Συστήματος, την Επιτροπή για τα Συστήματα Πληρωμών και Διακανονισμού και την

Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία.

δ) Εκπρόσωποι της ΕΚΤ μετέχουν στις συναντήσεις του ΟΟΣΑ για θέματα του Ευρωσυστήματος.

ε) Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ μετέχει στις συναντήσεις της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) ως παρατηρητής. Η ΕΚΤ μετέχει επίσης με την ιδιότητα του παρατηρητή στην Εκτελεστική Επιτροπή του ΔΝΤ για θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος όπως και για ζητήματα εποπτείας των νομισματικών και συναλλαγματικών πολιτικών της ζώνης του ευρώ και των επί μέρους κρατών της ζώνης, το ρόλο του ευρώ στο διεθνές νομισματικό σύστημα, την έκδοση του ΔΝΤ World Economic Outlook, τις εκθέσεις για τις διεθνείς κεφαλαιαγορές καθώς και τις παγκόσμιες οικονομικές εξελίξεις και τις εξελίξεις στις αγορές.